ARMIDA.

Opera u četiri čina.

Uglasbio

Ivan pl. Zajc.

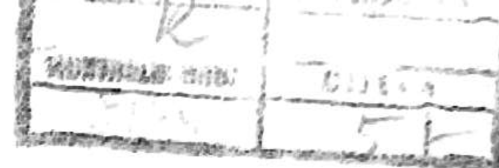
(Op. 852.)

Libretto sastavili

August Harambašić i Stjepan pl. Miletić.

(God. 1888.)

Zagreb 1896.

ARMIDA

OPERA U ČETIRI ČINA.

Uglasbio

Ivan pl. Zajc.

(Op. 852.)

Libretto sastavili

August Harambašić i Stjepan pl. Miletić.

(God 1888.)

Zagreb, 1896.

L I C A.

Tito Barbarigo, dužd Mletački.
Gonzalo, knez od Maroka.
Mario, grof delle Colonne.
Genesio, grofov kastelan.
Cimone, paž.
Fratar.
Clelija, duždeva kći.
Gemma, njezina dojilja.
Armida, Genesijeva kći.

Dva ministranta. — Duždev dvorjanik. — Vratar.
Plemići i plemkinje. — Kopljanici i vojnici.
Čin biva u Mletcih polovicom prošloga vieka.

PRVI ČIN.

(Dvorana u Marijevoj palači.)

Prvi prizor.

(Družba grofa Marija.)

Mužki sbor:

Sabras mo se u tom dvoru,
Kud Mario pozva nas,
Jer smo njega sliedit spremni,
Kud nas zove njegov glas.
Mi ne znamo, što on hoće,
Za što li nas snubi sad,
Ali bilo što mu drago,
Za nj ćemo i život dat.

Jedan dio sbora:

Možda kani krunu steći,
Da proslavi sav svoj rod.

Drugi dio sbora:

Ili misli ovih dana
Slaviti svoj svatben god.

Svi:

Mi ne znamo, što on hoće, itd.

Drugi prizor.

(Mario. Sbor.)

M a r i o :

Hvala vam, junaci,
Što na poziv moj
Dodjoste ovamo,
Mač mi nudeć svoj ;
Ja ću rado primit
Taj vaš britki mač,
Jer na njemu vidim
Otaca svojih plač!

S b o r :

Slava tebi, Mario,
Slava duhu tvom,
Jer ćeš njim prodičit
I sebe i dom!

M a r i o :

Junaci, ja već nadjoh
Drugarku srcu svom,
I dovesti ju želim
U otčinski svoj dom.
Al otac mi je ne da
I jak ju brani štit:
Jer to je duždа kćerka,
Al mora moja bit!

S b o r :

Što to reče? Kćerka dužda?

M a r i o :

Liepa kao rajski cviet,
Uz nju želim raj uživat,
Ah, a bez nje moram mriet.

S b o r :

Kćerka dužda? On je ne da?

M a r i o :

On je ne da, jer je djed moj
Smako otca njegovog;
Ali junak još ne preda,
Dok ljubavni živi Bog!
Nek ju brani jaki štit:
Ona mora moja bit!

S b o r :

Nek ju brani jaki štit,
Ona mora tvoja bit!

M a r i o :

Ja poslah kastelana
Do njezinoga stana,
Da čujem njezin glas;
Kad noćna padne tama
I ona bude sama,
Nek ljubav spoji nas!

Stog spremte se na djelo,
Što lukavo i smjelo
Zasnovao mi um;
Gdje nebo ne pomaže,
Nek pako pomoć smaže,
Nek vrag nam bude kum!

Sbor:

Kad noćna padne tama,
Tol mila svima nama,
I kada skrije nas:
Započet ćemo djelo,
I odvažno i smjelo
Izvojštit tebi spas!
(Odu.)

Treći prizor
(Mario sam.)

Mario:

Al vrieme dugo traje
I samo težke vaje
Zadaje srcu mom;
Jer bez nje sreće nema
I pust mi je posvema
Sav veliki moj dom.
Ja ljubljah jurve jednom
I tom užitku mednom
Već podadoh se sav;
Al tada nju ugledah

I sav se njojzi predah,
I janjem posta lav.
(Zamisli se.)
Da Cleliju mogu steći,
Armide se odreći
Za uviek moram ja;
Prem žrtvom moje strasti
Bijaše njojzi pasti
I kob ju snadje zla.
Još više boli rana,
Što vjernog kastelana
To jedina je kći;
Neharnost on će moju
Za vjernost primit svoju,
To hoće udes zli.

Četvrti prizor.
(Mario. Paž.)

Paž:

Jedna gospa, gospodaru,
Moli, da ju saslušate.

Mario:

Možda Clelija? Oj, ta dodji,
Moje srce pozdravlja te!
(Pažu):
Neka udje!
(Paž ode.)

Peti prizor.
(Mario. Armida.)

Mario:
Vaj, Armida!

Armida:
Moj Mario!

Mario:
Što li želiš?

Armida:
Otac ode,
Ter uvrebah ovaj čas,
Da na samu s tobom sborim,
Da ti javim tužan glas.

Mario:
Ah, ja strepim!

Armida:
Ja sam majka.

Mario:
Vječni Bože! Oj, strahote!

Armida:
Ti nevinost moju ote,
Sad mi vrati moju čast,
Jerbo ako otac dozna,
Što j' med nama bilo grozna,
Od njeg've ću ruke past.

Mario:
Nemoguće!

Armida:
Što to veliš?

Mario:
Nemoguće, nemoguće!

Armida:
Ja te ljubim toli vruće,
Više nego život svoj,
Pa ćeš za to sretan biti,
Ako budeš suprug moj;
I onako čedo tvoje
Izpod srca nosim svog,
Ono bit će nebo moje,
Kao što si ti moj Bog!

Mario:
Ah, ja drugu ljubim vruće,
Više nego život svoj,
I baš za to ja ne mogu
Nikad biti suprug tvoj;
A što milo čedo moje
Izpod srca nosiš svog,
Ah, to za me užasno je, —
Pravedno me kazni Bog!

Šesti prizor.

(Mario. Armida. Paž.)

Paž:

Kastelan Genesio
Opet natrag dodje,
Upravo je u dvor
Unišao sad.

Armida:

Ah, moj otac!
(Paž ode.)
Da me vidi
Samu s tobom u čas taj,
Da sramotu moju dozna,
Tad bi svemu bilo kraj.

Mario (za se):

Ah, Armida sve će saznat,
Pa nek odmah sazna sve;
Daj se skloni, oj Armido,
U tu sobu, skloni se!

Armida:

Bože, grozan strah me hvata!

Mario:

Brzo! — Eto ga na vrata!
(Armida se sklone.)

Sedmi prizor.

(Mario. Genesio.)

Mario:

Kakve viesti meni nosiš,
Da li dobre ili zle?
Obavi li, što ti rekoh,
Daj govori! . . .

Genesio:

Sve.

Mario:

Ovu noć se dakle ima,
Da izvrši njezin pir?

Genesio:

Da.

Mario:

Al mi ćemo makar mačem
Pomutiti njihov mir.

Genesio:

Sve je spremno.

Mario:

Daj govori!

Genesio:

Kćerka dužda pozdravlja vas,
Pa vam ovaj šalje glas:

Kada tiha nojca pane,
Čekat će vas kô svoj spas.

Mario:

Moja Clelija!

Armida:

Ha, što čujem!

Genesio:

Čim padne večer, sve će biti spremno,
Da posveti se njihov mladi brak,
Da s dužda kćerkom vjenča kneza od Maroka,
U palaču će doći starac duhovnjak.
Vi mantiju si njegovu priskrb'te
I udjite u sjajni duždev dom,
Zakolj'te kneza, otmite mu Cleliju,
A ja ću vas sa družbom čekat svom.

Armida:

Ha!

Mario:

Hvala tebi, starče,
Za vjernost toliku!

Genesio:

Ja tebi služim, jer i otci moji
U tvom su domu našli častan grob,
I djedovom su tvojim bili vjerni,
Kô i ja što sam sad tvoj vjerni rob.

Mario:

Sada brzo idi
Oružat ćete sve,
Jer se tamna nojca
Sad već spušta gle!
Gle, već prvih zviezda,
Što no sjaju njoj;
Hitro spremi čete,
Poć nam je u boj!
(Kastelan ode).

Osmi prizor.

(Mario. Armida.)

Armida:

Je l' istina, što čuti moradoh?

Mario:

Da.

Armida:

Ti drugu ljubiš?

Mario:

Da.

Armida:

Ah, smiluj mi se, smiluj, Bože moj!
(Klone na zemlju.)

Mario:

Saberi se i ustani!
I ako mene ljubiš
Tol žarko, kô što veliš:
Tad za me žrtvuj se!

Armida:

Ta žrtvovah ti sve!

(Ustane):

Mario, zar ne pamtiš
Već liepih časa tih,
Kad med nama ne bje
Još ovih slutnja zlih;
Kad samo jedna ljubav
Još žarila nam grud,
I sviet nam nebom bio,
A sad je pako hud!

Mario:

Svud me proganjaš, svud!

Armida.

Ja te ljubim toli vruće,
Više nego život svoj, itd.

Mario:

Ah, ja drugu ljubim vruće,
Više nego život svoj, itd.

Sbor (vani):

Kad noćna padne tama,
Tol mila svima nama,
I kada skrije nas!

Armida:

Već idu! Smiluj se
I odbij druge ruku,
I pomisli na moju
I na svog čeda muku!

Mario:

Ne mogu!

Armida:

Ah, al pomisli
Na zlu sramotu moju!

Sbor (sve bliže):

Započet ćemo djelo,
I odvažno i smjelo
Izvojštit tebi spas!

Armida:

O, smiluj mi se!

Mario:

Ne, ne mogu, ne!

Armida:

Pa budi proklet!
Ti nevini si pogazio cviet,
Što do sada je angjelom ti bio,
A od sad će ti demon biti klet!
Ja proklinjem tebe,
Ja proklinjem nju,
Ja proklinjem
Svoju sudbu zlu!

Mario:

Oj, Armido!

Armida:

Izdajice!

Sbor (vani):

Živio Mario!

Armida:

Proklet bio! Čuvaj se, Mario!
(Ode.)

Deveti prizor.

(Mario, Sbor. Kastelan.)

Sbor:

Slava tebi, Mario,
Slava duhu tvom,
Jer ćeš njim prodičit
I sebe i dom!

Mario:

Da, spremte se na djelo,
Što lukavo i smjelo
Zasnovao mi um;
Gdje nebo ne pomaže,
Nek pako pomoć smaže,
Nek vrag nam bude kum!

Genesio:

Sve je spremno.

Sbor (trgnuv mačeve):

Kad noćna padne tama,
Tol mila svima nama,
I kada skrije nas:
Započet ćemo djelo,
I odvažno i smjelo,
Izvojštit tebi spas!
(Svi odu.)

Deseti prizor.

(Armida sama.)

Ponižena, pogažena
Evo stojim tuj,
Al ti, majko na nebesih,
Moju kletvu čuj:
Majko sveta!
Kazni kletog izdajicu
Radi rana sina svog,

Jer ti znadeš, što su muke
Jadnog srca majčinog.
A i ja sam majka evo
Sred svog jada velikog,
Jerbo otac, kamen tvrdi,
Djeteta se stidi svog.
Al ni druge uzet ne će
Dok u meni diše dah,
Za njim idem, da se svetim,
Da ga satrem ovaj mah!

(Klekne pred kip Madone).

Pred tvojim kipom klečim sad,
Sveta božja mati;
Tebi pričam sav svoj jad,
S kog mi srce pati!

(Moli se):

Zdravo, Marijo, milosti puna,
Moli se za nas griešnike
Sad i u čas smrti naše. Amen.

(Zaplače.)

(Zastor lagano padne.)

Konac prvoga čina.

DRUGI CIN.

(Trg pred duždevom palačom, u kojoj su prozori razsvietljeni.)

Prvi prizor.

(Gosti dolaze na gondolah u duždevu palaču. U njoj se čuje vesela vika.)

Mješoviti sbor
(ulazeći u palaču):

Veselo, veselo, veselo,
Svečan nas čeka sat,
Jer dužd će svoju kćerku
Maroka knezu dat.
Veselo, veselo, veselo,
Mutimo noćni mir;
Veselo, veselo, veselo,
Sad ćemo slaviti pir!

Drugi prizor.

Sbor Marijeve družbe:

Veselo, veselo, veselo,
Željan je došao sat,
Jer dužd će svoju kćerku
Morati Mariju dat!

Veselo, veselo, veselo,
Tamna je pala noć;
Na djelo, na djelo, na djelo,
Sad nam je hora poć!

Treći prizor.

(Mario dolazi s Genesijom.)

Mario:

Da si zdravo, čedo drago,
Što pod krovom živiš tim,
Ja te ljubim, moje blago,
Ja te ljubim srcem svim;
Ova će te ruka spasit
Noćas još od sudbe zle,
S tobom svoju grad ukrasit
I žrtvovat za te sve!

Moja ljubav mene vodi
Kao dobre zviezde sjaj,
Da te od zla oslobodi
I da tebi stvori raj;
Budi mirno, čedo drago,
Jerbo moj te štiti štit,
Ti si moje divno blago,
Dà, ti moraš moja bit!

Genesio:

Duhovnjak evo ide,
Ukloni der se stog;

Učini svoju dužnost
I pomogo ti Bog!

Četvrti prizor.

(Dolazi redovnik sa dva ministranta. Marijeva družba približi se.)

Sbor:

Evo fratra,
Hajd' na poso;
Dobar večer,
Častni goso!

Fratar:

Hvaljen Isus,
Djeco moja!
(Hoće da prodje.)

Sbor:

Liepa li je
Nošnja tvoja!

Fratar:

To je, sinko,
Sveta nošnja!

Sbor:

Samo kad je
Puna mošnja!

Fratar:

Pustite me,
Moram poć;

Hajd'te kući,
Laku noć!

(Za se):

Pijanice su za cielo!

Jedan iz sbora:

Daj nam, fratre,
To odielo!

Fratar:

Ovo momče
Baš je smjelo!

Sbor:

Ne daš kute,
Dat ćeš kože!

Fratar:

Smiluj mi se,
Vječni Bože!

Sbor (obkoli ga):

Daj nam kutu,
Il ćeš mrieti!

Ministranti:

Ubit će ga,
Bože sveti!

(Pobjegnu.)

Mario:

Pustite ga!
Častni otče,

Izvinite ovu šalu,
Vašu kutu meni dajte,
Pa primite moju hvalu!

(Dobaci mu kesu novaca.)

Fratar:

To je ruho dragog Boga,
Kuta nije moja,
Ali kad ju tako moliš,
Neka bude tvoja.
Hvala tebi, vječni Bože,
Što sam osto živ,
Ti si meni uviek bio
Tako milostiv;
Samo tvojom providnošću
Iznieh živu glavu,
Pa ću sada dalje živit
Tek na tvoju slavu.

Sbor:

Ti si mudar, častni otče,
Sad nam ostaj zdravo!

Fratar (odlazeći):

S Bogom, s Bogom, djeco draga!

(Za se srdito:)

Odnio vas djavo! . . .

(Ode.)

(Genesio pomaže Mariju, da obuče kutu.)

S b o r:

Veselo, veselo, veselo,
Tamna je pala noć;
Na djelo, na djelo, na djelo
Sada nam valja poć.

(Genesio ode sa sborom.)

(Mario dodje na vrata i pokuca.)

V r a t a r (iznutra):
Tko je?

M a r i o:
Duhovnjak.

(Vratar otvori vrata.)

V r a t a r:
Hvaljen budi Spasitelj!

M a r i o:
Na sve vieke! Amen.

(Unidje.)

PROMJENA.

Peti prizor.

(Dvorana u duždevoj palači. Clelija sama kod prozora. Kasnije Gemma. Napokon dužd sa svimi gosti.)

C l e l i j a (zamišljeno):
Ah! . . .
Kažite mi, zviezde mile
Što mi dragi radi sad,

Hoće li me spasit doći,
Ili će me drugom dat?

Kažite mu, da ga ljubim
Više nego cieli sviet,
Da bi s njime sretna bila,
Oj, a bez njeg da ću mriet.

Kažite mu, da ga čekam
Kao svoje duše spas,
Da mu ovaj vienac nudim,
Što sad resi moju vlas.

Kažite mu, da ću s njime
I do na kraj svieta poć,
Oj, a s drugim volila bih,
Da me skrije groba noć!

(Gemma dolazi.)

G e m m a:
Budi spremna, kćerko,
Ide otac s gosti.

C l e l i j a:
Liepu gostbu sprema,
Bože mu oprosti!

(Dužd i knez od Maroka ulaze s pratnjom.)

Šesti prizor.

S b o r C l e l i j i n i h d v o r k i n j a:
Knezu od Maroka
Sve se lice sjaje,

Što mu dužd nam svietli
Svoju kćerku daje.
Ali ona zamišljena
I sva tužna stoji,
Kao da se svoga mladog
Vjerenika boji.

Veliki sbor:

Slava tebi, slava,
Svietli dužde naš,
Ti udaješ kćerku
U dobar časak baš!
Slava tvome domu
I mladencem slava,
Jer će s njih zadesit
Mletke sreća prava.

Dužd:

Hvala vama, hvala
Na liepih riečih tih,
Ja želim radost vidit
Na licih sad vas svih.

BALET.

Sedmi prizor.

Dužd:

Pristupi, moja kćerko,
Pristupi k mužu svom,
Kog ja kô sina primam
U ovaj stari dom.

A ti ju, kneže, primi
U svetom časku tom,
Ja tebi kćerku dajem
I blagoslov svoj s njom.

Knez:

Ah, ja nemam dosta rieči,
Da vam hvalim za taj dar,
Koj mi davno duša ljubi,
Za kim gine srca žar.

(Primi Cleliju za ruku:)

Clelijo, ja vas ljubim,
Bit ću vam vjeran drug,
Ah, pružite mi ruku
Za sav naš život dug!
Sa sobom ću vas odvest
U dalek, krasan kraj,
I tamo ću vam, Clelijo,
Na zemlji stvorit raj!

Clelija (za se):

Vaj, još ga nema!

Dvorjanik:

Uprav stiže duhovnjak,
Koji ima sklopit brak.

Sbor:

Veselo, veselo, veselo
Svečan nas čeka sat,

Jer dužd će svoju kćerku
Maroka knezu dat.
Veselo, veselo, veselo,
Mutimo noćni mir;
Veselo, veselo, veselo,
Sad ćemo slaviti pir!

Osmi prizor.
(Prijašnji. Mario.)

Mario:
Hvaljen budi Spasitelj!

Sbor:
Na sve vieke! Amen.

Mario:
Ja dolazim, svietli dužde,
U tvoj častni dom,
Da taj liepi brak sad sklopim
S voljom božijom.
(Tiho Cleliji):
Ne boj se, Clelijo, ja sam!

Clelija i Mario:
Ah, napokon dodje časak,
Koj će nama doniet spas,
Koj će našu sudbu riešit
I za uviek spojit nas!
Riešit će se sve zaprieke,
Što nam prieče srca spoj!

Clelija:
Ja ću biti samo tvoja,
Ti ćeš biti samo moj!

Mario:
Ti ćeš biti samo moja,
Ja ću biti samo tvoj!

Gonzalo:
Ah, napokon dodje časak,
Te je došo duhovnjak,
Da za uviek blagoslovi
Ovaj liepi, sretni brak.
Cleliju ću ja sad steći,
Pa ću biti sretan s njom,
Odvest ću ju kao ženu
U svoj mili, stari dom!

Dužd:
Ah, napokon dodje časak,
Te je došo duhovnjak,
Da za uviek blagoslovi
Ovak liepi, sretni brak.
Cleliju će knez oženit,
Pa će sretan biti s njom,
A tim brakom ja ću podić
Mletke, sebe, cieli dom!

(Svi se postave u svatbenu povorku, koja krene na desno; napred Mario kao fratar. U to se pojavi Armida).

Deveti prizor.
(Prijašnji. Armida).)

Armida:
Ha, izdajice, stani!

Mario:
Vaj, Armida!
(Svi se povuku natrag.)

Armida:
Svietli dužde, još u horu dodjoh,
Da razkrinkam izdajicu kletog,
Koj se amo ušuljao krišom,
A u ruhu duhovnjaka svetog:
Mario je to grof delle Colonne!

Clelija:
Jednim mahom sva mi sreća klone!

Dužd:
Što to veliš: grof delle Colonne?

Sbor:
Mario je to grof delle Colonne!

Dužd:
Izdajice licumjerni, strepi!

Mario i Clelija:
Ah, uništen naš je spas!

Armida:
Osvete je kucno čas!

Deseti prizor.
(Genesio udje i baci se pred duždem na koljena.)

Armida:
Moj otac! Težko meni!

Genesio:
Ne vjerujte toj ženi,
Luda je, mahnita!
Ah, što počini, kćerko?
Vaj, Armida!

Mario i Clelija:
Brzo minu sanak liepi,
Uništen je sad naš spas,
Moje biedno srce strepi,
Jerbo kazna čeka nas!
S Bogom, srce srca mog,
Čuvao te dobri Bog!

Armida:
Ja ti razbih sanak liepi,
I uništih sav tvoj spas;
Izdajice, sada strepi,
Osvete je kucno čas!
Težkom jadu srca mog
Smilovo se dobri Bog!

Genesio:

Brzo minu sanak liepi,
Uništen je njegov spas,
Oj, al zašto moje diete
Tako grozno izda nas!
Gospodara izda svog,
Kaznio ju vječni Bog!

Gonzalo:

Kleti djavo ušao je
Sad u ovaj mirni stan,
Te je htio, da pokvari
Ovaj liepi vjenčan dan!
Al je rad tog čina zlog
Kaznio ga vječni Bog!

Dužd:

Zalud smisli svoju varku,
Da mi otme moju kćer,
Jer je samo sebe samu
Uhvatila divlja zvier!
A za smjelost čina tog
Kaznit će ga vječni Bog!

Sbor:

Grof Mario zašao je
Sad u ovaj mirni stan,
Te je htio da pokvari
Ovaj liepi vjenčan dan!

Što l' će biti još od tog,
Čuvao nas od zla Bog!

Mario:

Propao sam!

(Gonzalu):

Povuci svoj mač!

(Trgne mač Genesijev.)

Gonzalo:

Izdajice, strepi!

(Bore se.)

Dužd:

Razstavite ih!

Gonzalo:

Jao, pogodi me!
Ja umirem! S Bogom, Clelijo!

Dužd
(vojnikom, koji su unišli):

Svežite ga! A za težku krivnju
Tamnica ga čeka sad i smrt.

Clelija
(baci se na koljena):

Spasi ga, otče, spasi!

Dužd (straži):

Vodite ga! I ovog starca s njim!

(Pokaže na Genesija.)

Armida (na koljenih):

Milost, milost! On je moj otac!

Genesio:

Ah, prokleta budi
Za nevjernost tvoju!

Armida:

Milost, otče!

Genesio:

Prokleta budi!

Mario:

Clelijo, Clelijo, s Bogom!

(Marija i Genesija odvedu vojnici.)

Clelija:

Ah! . . .

(Klone bez sviesti u otčev naručaj).

Sbor:

Vaj! . . .

(Zastor padne.)

Konac drugoga čina.

TRECI ČIN.

(Tamnica.)

Prvi prizor.

(Mario. Zatim Armida.)

Mario:

Već korake čujem,
Netko ide amo,
Kroz noćnu tminu
Slabo svjetlo sja;
Još ove noći
Kob će mi se riešit.
A živ već u grobu
Pokopan sam ja.

Vani bjesni bura,
Posmrtnu mi pjesmu
Samo vjetar pjeva,
Užasna je noć;
A ja, sav satrven.
Samo na smrt mislim,
Pitajuć se zdvojno:
Hoće l' skoro doć?

(Usne.)

Intermezzo.

(Marijev san.)

(Mariju se ukaže u snu Clelija usred cvieća, angjela i vila, koje pjevaju):

Oj, vi crne vlasi,
Tko će gladit vas?
Tko će nježno ljubit
Njenog lica kras?

Tko će njojzi ruke
Oko vrata svit?
Tko će s njenih usta
Med i nektar pit?

Tko će njoj na grudih
Sladki sanak snit?
Oj, ta to će njezin
Dragi Mario bit! . . .

Drugi prizor.

(Dolazi Armida.)

Mario:

Ah, Armida!

Armida:

Moj Mario!

Mario:

Ako tebe pako posla,
Da još slavlje slaviš sad,

Nek blaženstvom napuni te
Taj moj tako težki pad.

Ti si znala sve, što ljubljah,
Jednim hipom grozno strt,
Ah, al što si došla amo,
Ne nosiš li meni smrt?

Armida:

Ja te ljubim toli vruće,
Više nego život svoj,
Pa ti za to spas donašam,
Samo budi suprug moj!
I onako čedo tvoje
Nosim izpod srca svog,
Ono bit će nebo moje,
A ti — ti ćeš bit moj Bog!

Mario:

Ah, ja drugu ljubim vruće,
Više nego život svoj,
I do groba ću ju ljubit,
Ne ću nikad biti tvoj!
A što biedno čedo moje
Izpod srca nosiš svog:
U tom čedu još će mene
I u grobu kaznit Bog!

Armida:

Ah, Mario,
Zahvali se Bogu,

Jerbo te od smrti
Ja još spasit mogu.
Uzela sam sobom
Od tamnice ključe,
Oj, Mario, hodi:
Ja te ljubim vruće!

Mario:

Mani me se, izdajnice,
S tobom poći ne ću,
Jer Cleliju ti mi ote
I s njom moju sreću!

Armida:

Mario, zar ne pamtiš
Još liepih časa tih,
Kad medju nama ne bje
Još ovih slutnja zlih?
Kad samo jedna ljubav
Nam žarila je grud,
I sviet nam rajem bio,
A sad je pako hud?

Mario:

Ah, sjećam se onog doba,
Dok mi rajem bješe sviet,
Oj, al brzo uništi ga
Meni jedan demon klet;
Ja ga za to sada kunem
Više nego život zli,

Više nego pakô isti, —
A taj demon — to si ti!

Armida:

Ah, ti me odbijaš,
A već novi dan će
Tebe mrtva naći,
Jer iz ove jame
Ne ćeš živ izaći;
Odsudu sam čula
I krvnike spetih,
Pa da tebe spasim
Ovamo poletih.

Mario:

Ah, već danas zorom
Ja ću rado mriet,
Jer kad Clelije nemam,
Čemu ovaj sviet?

Armida:

Ti ju ljubiš, nesretniče,
A za me si kamen tvrd,
Ali kada odbijaš me —
Stići će te grozna smrt!

Mario:

Umriet ću za ljubav,
Umriet ću za nju,

A Bog će tebe kaznit
Za tvoju himbu zlu!
(Ponove duet.)

Armida:

Smiluj mi se, utješi me,
Dodj' na moju vjernu grud!

Mario:

Mani me se, ostavi me,
I za uviek — kleta bud!
(Armida ode.)

Treći prizor.
(Mario sam.)

Gle, već sviće zora
I prvi sunca trak
Sa uždevoga dvora
Tjera noćni mrak.

Krvavo se radja
Zlatnog sunca sjaj,
A moje zahadja
U tugu i vaj.

Novog dana ne ću
Više vidit ja;
Svu izgubih sreću, —
S Bogom, Clelija!...

Četvrti prizor.
(Mario. Clelija.)

Mario:

Ha, što vidim?
Da li smrt mi
Tako blage sne već daje?
Ne, to nije smrt, jer ćutim
Njene tople zagrljaje!
(Zagrli ju.)

Clelija:

Ne strepi, Mario,
Ja donašam ti spas!

Mario:

Ah, ti si, divna Clelijo,
Kol sladak tvoj je glas!

Clelija:

Ja podmitih straže
I otvorih vrata,
Pa će tebi sinut
Sad sloboda zlata.
Genesio je spreman
I tvoja družba sva,
A u tvoj dom ću poći
Kô tvoja žena ja.

Mario:

Oj, Bože, kako divno
Započimlje taj dan,

A ja sam opet sretan
I tvoj i slobodan.

Clelija:

Ah, napokon dodje časak,
Koj će nama doniet spas,
Koj će našu sudbu riešit
I za uviek spojit nas;
Riešit će se sve zapreke,
Što nam prieče srca spoj:
Ja ću biti samo tvoja,
Ti ćeš biti samo moj!

Mario:

Ah, napokon dodje časak
Koj će nama doniet spas,
Koj će našu sudbu riešit
I za uviek spojit nas;
Riešit će se sve zapreke,
Što nam prieče srca spoj:
Ti ćeš biti samo moja,
Ja ću biti samo tvoj!

Peti prizor.

(Prijašnji. Genesio.)

Genesio:

Gospodaru, sve je spremno,
Krzmat nam ne valja,
Jer je skup sad svaki čas;

Ne podjemo l' žurno,
Propade naš spas!

Clelija:

Brzo, brzo!

Genesio:

Već povorka smrtna
Amo ide, gle!
Podji, podji brzo,
Jer će propast sve!

Sbor (vani):

Miserere, domine, miserere,
Secundum magnam misericordiam tuam!

Clelija i Mario:

Ah, napokon dodje časak,
Koji će nam doniet spas,
Koj će našu sudbu riešit
I za uviek spojit nas!
Sve zaprieke svladala je
Ljubavi nam silna moć!

Mario:

Sa mnom ćeš kô moja žena
U moj krasni dom sad poć!

Clelija:

S tobom ću kô tvoja žena
U tvoj krasni dom sad poć!

Genesio:

Gospodaru, već je vrieme,
Sad nam valja poć!
(Mario, Clelija i Genesio odlaze).

Sbor (vani, sasvim blizu):

Miserere, domine, miserere,
Secundum magnam misericordiam tuam!
(Zastor lagano padne.)

Konac trećega čina.

ČETVRTI ČIN.

Prvi prizor.

Sbor (vani):

Radujte se i veselte,
Jer je svršen pir;
Sad će svima nama granut
Radost, sreća, mir.

Drugi prizor.

(Armida ulazi u sobu.)

Armida:

Ah, grozni glasi,
Što ih čuti moram,
Neosvećena još uviek,
A biednog čeda — mati!

Već na rubu smrti
Još ga spas zapade,
Kô da me sam pako
Onaj čas izdade.

Sretan danas s njome
On uživa raj,
A meni, čedu mome,
Osta samo vaj!
(Pristupi k prozoru.)

Sbor (vani):

Radujte se i veselite
Jer je svršen pir! itd.

Armida:

Ah, radujte se samo,
I vas će snaći jad,
Jer ja ću već osvetit
Svoj tako težki pad.

Gle, kako sretna mlada
Uz vojna sjedi svog,
Kô da ih s neba sada
Blagosivlje sam Bog.

Al ne će raj ni ona
Na njeg'voj grudi snit,
I još u ovoj sobi
Uz njega sretna bit.

Ah, ja sam na tom mjestu
Doživila svoj pad,
Al smiri mi se, srce,
Osvetit ću se sad.
(Sakrije se.)

Treći prizor.

(Dolaze Clelija i Mario.)

Mario:

Reci, dušo, da l' me ljubiš,
Još mi jednom reci daj!

Clelija:

Ja te ljubim više, no što
Čisti angjel ljubi raj.

Mario i Clelija:

Samo za te srce bije,
Samo za te dišem ja,
Ti si život mog života,
Ti si moja sreća sva!

Ljubavi mi neizmjernoj
Pretiesan je cieli sviet,
Tol sam sretan(na), a bez tebe
Morao(la) bih odmah mriet!

Mario:

Smiri mi se, čedo moje,
Dok se k tebi vratim ja,
Nek nad tobom ljubav moja
Kano božje oko sja!
(Mario ode).

Armida.

Četvrti prizor.

Clelija
(svlači se, da podje na počinak):

Ah, vi crne vlasi,
Tko će gladit vas?
Tko će nježno ljubit
Moga lica kras?

Tko će s mojih usta
Med i nektar pit?
Tko će meni ruke
Oko vrata svit?

Tko će mi na grudih
Sladki sanak snit?
Ah, ta to će samo
Moj Mario bit!

Peti prizor.

(Armida, Clelija.)

Armida
(zaključa vrata i stupi k Cleliji):

Clelijo, pomoli se Bogu,
Jer ti zadnji dodje čas!

Clelija:

Ha, kakva me groza hvata,
To je one strašne žene glas!

Armida:

Da, ja sam Armida
Pogažena,
I sred gorkog stida
Od njeg ostavljena.
Al ni ti ne ćeš sretna
Njemu past na grud,
Bogu se pomoli,
Zadnji ti je put!

Clelija:

Ja da umriet moram,
Bože, što li skrivih?

Armida:

Ti ga meni ote,
A ja za njeg živih!

Clelija:

Ja ću pomoć zvati,
Zvat ću Marija svog!

Armida:

Ti se više ne ćeš
Maknut s mjesta tog!
Osveta će moja
Sada tebe strt!
Bogu se pomoli,
Spremi se na smrt!

Clelija:

Ah, zar nemaš, strašna ženo,
Baš ni trunka srca već,
Da me sada ubit želiš,
Kada raj svoj htjedoh steć?
Na koljenih ja te molim:
Daj ublaži gnjev svoj sliep,
Pa me uz njeg živit pusti,
Ta život je tako liep!

Armida:

Osveta će moja
Sada tebe strt;
Bogu se pomoli,
Spremi se na smrt!

Ja da gledam tvoju sreću,
Dok me strašan mori jad;
Svom se Bogu sad pomoli,
Zadnji ti je kucno sat!

Clelija:

Ah, zar nemaš, strašna ženo,
Baš ni trunka srca već? itd.

Armida:

Bogu se pomoli!

Clelija:

Smiluj se, pusti me živit!

Armida:

Bogu se pomoli
I umri!

Clelija (kroz plač):

Otče naš, koji jesi
Na nebesih,
Sveti se ime tvoje,
Budi volja tvoja,
Kako na nebu
Tako i na zemlji . . .
(Armida ju probode.)
Mario! Ah, Mario! . . .
(Umre.)

Armida:

Svršeno je! . . .

Šesti prizor.

(Armida. Mario. Genesio. Sbor.)

Mario (vani):

Viku začuh!
Clelijo, otvori, Clelijo!
(Armida otvori.)

Mario:

Ha, Armida!

Armida:

Napokon — osvećena!

Sbor:

Ah, grozote,
Tu Clelija mrtva leži!

Mario:

Vaj, Clelija, moja žena,
Mrtva leži tuj;
Ah, Clelijo, moja ženo,
Čuj me, jadna, čuj!
(Baci se na lješinu.)

Genesio:

Ah, nesretnice, uništila si
Mog dobrotvora sreću svu,
Od moje ruke sad ćeš pasti
Za svoju himbu zlu:
Prokleta mrij!
(Hoće da ju probode.)

Armida:

Stani, otče!
Ja osvetih tvoju čast,
Jer od njega zavedena
Morala sam past.

Genesio:

Što to reče?

Armida:

Da, on je tvoje častno ime
Pogazio za uviek,

Oskvrnuo kćerku tvoju,
Stog ga stiže udes priek.

Genesio:

Moja čast je pogažena,
Oskvrnjeno diete!
(Navali na Marija i probode ga.)
Himbeniče!

Mario (umirući):

Clelijo, Clelijo!

Genesio:

Ti si, kćerko, osvećena,
A sad: ruši se, sviete!

Sbor:

Sveti Bože, kako strašno
Taj se svrši pir!
Smilujte se živim,
A mrtvima mir! . . .
(Zastor lagano padne.)

KONAC.

Tisak Antuna Scholza.